

ABONAMENTUL:

Pe un an . 300 Lei
Pe jum. an . 150 Lei
Pe trei luni . 75 Lei
Lunar . . . 25 Lei

TELEFON No. 750.

SOLIDARITATEA

ZIAR INDEPENDENT

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Str. Românului 1/a

Inserțiunile se primesc
la administrație și la
Agențiile de publicitate

Pentru studențimea săracă.

Din Franța, din nobila Franța, de unde noi importăm mai mult lucruri de prisos, din Franța pe care vrem s'o imităm fără s'o cunoaștem în ce are mai adânc și mai mare, ne vine o știre care ar trebui să răsună puternic în conștiința tuturor celor, cari au la inimă viitorul cultural al României.

Din inițiativă parlamentară s'a propus Camerei franceze — și guvernul francez s'a asociat la această propunere — înscriserea unui amendament în proiectul de buget al instrucției publice, amendament prevăzând creșterea unei „Case de împrumut pe onoare”.

Sub această denumire va fi înființată o casă, din fondurile căreia se vor acorda studenților săraci și sărguitori împrumuturi de onoare, cari vor fi restituite după zece ani.

Fondurile vor fi creiate, prin participarea statului, legate, donații etc... și vor fi mânuite de rectorii de universități și de delegați ai consiliilor comunale.

Iată cea mai fericită și mai demnă soluție pe care a dat-o Franța acestei probleme atât de grele pentru viitorul nostru.

Soluția aceasta ar trebui adoptată cât mai degrabă și de Statul și societatea românească. Mai mult decât în Franța și mai mult decât oriunde, situația noastră culturală reclamă imperios această soluție.

Studentii universitari nu mai trebuie lăsați în prada mizeriei cum au fost lăsați până acum, ci trebuie ajutați. În chipul acesta nobil, pentru ca să poată munci, să se poată pregăti pentru sarcinile grele ce-i așteaptă dincolo de zidurile universităților.

Asasinarea președintelui Poloniei.

Duminică seara guvernul român a fost înștiințat oficial că președintele republicii polone Gabriel Narutowicz a fost asasinat Sâmbătă în înjurăturile următoare:

După amiază moul președinte, însoțit de ministrul instrucției și de aghiotantul său, s'au dus spre a inaugura expoziția Academiei de pictură din Varșovia.

În momentul în care se îndrepta spre intrarea expoziției, unul din pictorii expozanți anume Naszkievics, a tras cu revolverul asupra lui Narutowicz.

Lovit grav, președintele republicii sucombă după puțin timp.

Imediat atentatorul a fost arestat. La ancheta făcută în grabă, s'a stabilit că el face parte din organizațiile reacționare cari au provocat excese de nemulțumire câteva zile.

Azi se împlineste toamai o săptămână de când Gabriel Narutowicz a fost ales președinte al republicii fiind până atunci ministru de externe.

Telegrama primită de guvern mai arată că Parlamentul polonez l'a fi convocat în ședință specială pentru Luni.

Puterile președințiale conform Constituției poloneze vor fi exercitate de guvern, până la alegerea noului președinte.

Spre ce trebuie să se îndrumeze poporul român din județul Arad.

Deși chestiunea pe care vrem s'o tratez în acest mic articol, nu se prea potrivește cu frigul iernei de acum, sperăm, că este mai bine a o spune înainte decât niciodată.

Iată despre ce este vorba:

Oricare locuitor al Aradului care a trecut de câteva ori prin piață și a vrut să vadă, a observat cum țărancele moastre, în tot timpul primăverii, al verii și chiar în timpul iernii vin cu ouă și cu pasări să le vândă pe prețuri de multe ori maximate, ca să cumpere legume dela svăboaițele din Aradul-Nou, pe prețuri destul de urcate și din care ele nu lasă niciun crețar.

În vară și mai ales în toamnă spectacolul acesta ia o înfățișare de negoț sinistru pentru viitorul neamului nostru și cel mai orb dintre spectatori se va convinge că poporul român din județul Arad, nu este îndrumat pe adevărata cale a negoțului.

Am văzut astă-vară, femei cari veneau dela sute de kilometri ca să vândă un coș cu ouă și să cumpere cu acei bani o jumătate de coș de ardei — paprică sau pipercă — am văzut femei cari vindeau 2—3 perechi de pui ca să-și poată cumpăra câteva chilograme de patlagele roșii — zise paradaise.

Intrigat de această nelegalitate a prețurilor am stat de vorbă cu multe țărance și țărani cari veneau să se aprovizioneze cu legume din Arad și, care mi-a fost mirarea că cei mai asidui cumpărători au fost acei țărani care sunt așezați pe malul celuiuias Mureș ca și Svabii din Aradul-nou și că din lene, din neglijență, din nepăsare sau nepricepere n'au știut să-și economisească banii câștigați cu munca ușoară a creșterii găinilor și a adunării ouălor.

Privind la subprațafă chestiunea s'ar părea — la prima vedere — că Românul e leneș; dar dacă adâncești chestiunea se vede ușor că numai leneș nu e poporul nostru, ci nu e bine îndrumat pentru a cunoaște mijloacele mai ușoare de câștig și de sistematizare a muncii.

Onorații preoți ai difenitelor parohii din ju-

Figuri arădane.

„Chibițul.”

Este cunoscut, că felul de viață pe care-l duc diferitele ființe, precum și mediul în care trăesc, au o influență covârșitoare asupra înfățișării și organelor lor. Dovadă despre acest adevăr este și noua specie bipedă: Chibițul.

PATRIE ȘI INFĂȚISARE. Chibițul trăiește în orașul Arad, dela ora 1 d. m. până noaptea târziu în cafeneaua Dacia și alte stabilimente similare. La înfățișare seamănă cu omul, ba chiar se confundă cu el, se recunoaște însă ușor, fiindcă în timpul amantit duce o viață exclusiv sedentară înfipt la spatele unor oameni a căror ocupațiune principală este jocul de cărți și pe care chibițul îi urmărește tăcut și cu mare atențiune. Notez, că o varietate de chibiți încă nu s'a adaptat la viața sedentară, ci privește jocul stând în picioare pentru a-și obicinui și pe aceștia la sedere liniștită li-se aplică în cantități mari diferite preparate animale. Gâtul tuturor chibiților este foarte alungit și mobil, pentru a putea privi deodată cârpile mai multor jucători.

MISCARE ȘI SIMȚIRE. Trăind chibițul viață sedentară membrele posterioare îi sunt pe cale de atrofiare în schimb partea inferioară a trunchiului a luat o dezvoltare considerabilă prezentând și unele îngroșări, care îi sunt de mare folos atunci, când chibițul este scos cu forță din cafeneauă

aplicându-i-se pe această parte a corpului și câteva lovituri puternice. În asemenea cazuri chibițul poate chiar și zbura.

Simțurile chibițului sunt potrivite vieții ce o duce, auzul și vederea îi sunt foarte agere, aude îndeosebi șoptele răuvoitoare, ce se fac la adresa jucătorilor și observă cea mai mică gresală a lor. Cum legile codificate cari reglementează raportul de drept între jucător și chibiț obligă pe acest din urmă la vecinică tăcere, din această cauză organele lui de vorbire sunt extrem de reduse, în cât chibițul mai seamănă și cu mutul dela mănuntă. Sunt câțiva chibiți, care din când în când varsă vorbe veninoase și întepătoare — un fel de critică răutăcioasă — la adresa jucătorilor, dar o doză de injurături și palme calmează acțiunea glandelor otrăvitoare. De altcând ni-se pare, că nervii unor chibiți s'au modificat în așa măsură, încât rămân nesimțitori față de orice injurătură și lovire.

HRĂNIREA. Chibițul se hrănește nu mai cu alimente lichide și mai ales cu o substanță negric de origine dubioasă numită svaț sau fechețe. Le place mult să fumeze țigarele jucătorilor și să fie tratați de către aceștia cu beuturi alcoolice. Cercetări minuțioase au dovedit, că foarte mulți chibiți în exercitiul funcțiunei lor nu consumă absolut nimic, din care cauză proprietarii cafenelelor au luat măsuri drastice pentru stărpirea acestor lichioane neproducătoare de câștig.

INMULTIREA. Chibițul se înmulțește prin așa numita înmugurire. Acest fenomen se poate observa în deosebi în dumineci și sărbători, când la spatele fiecărui chibiț se ivește o îngrămădire de materie vie în formă de mugure, din care apoi se naște un nou chibiț. Fenomenul se repetă de câteva ori, până ce din chibiți se formează o colonie circulară și ramificată, având indivizii dela exteriorul coloniei gâtul mai alungit, căci altcând nu și-ar putea exercita funcțiunea de pri-vitori ai jocului de cărți.

CUM IERNEAZĂ. De oarece în cafeneaua „Dacia” — locul de predilecție al chibiților români — temperatura este egală și iarna și vara și acelaș aer infect, din această cauză chibițul duce aceeaș viață în tot cursul anului cu singura deosebire, că iarna are tegumentul mai gros.

LEGĂTURI CU LUMEA INCUNJURĂTOARE ȘI CU OMUL. Raportul ce există între chibiț și jucătorul de cărți încă nu este deplin lămurit. Atâta știm cu siguranță, că chibițul în anumite împrejurări servește ca paratrăsnet, asupra căruia jucătorul își descarcă fulgerile mâniei și nenorocului său în formă de injurături sau plângeri. S'a mai dovedit, că unii chibiți răspândesc microbul nenorocului, jucătorul infectat de acest microb simte cum îl părăsește norocul și cum i-se împuținează bannotele în buzunar. S'au făcut fe și fel de încercări pentru a distruge acest fel de chibiț dar cum sistemul lor nervos este dezvoltat abnor-

deț și iubii învățători de prin diferitele sate sunt rugați în numele unui întreg viitor al poporului nostru, să sfătuiască cu fapta și cu vorba pe înțelepții și harnicii noștri țărani să nu disprețuiască cultura legumelor — zarzavaturilor — pentru că este un izvor nesecat de avere și să-i înbodelască la activarea acestei culturi speciale, dându-le exemple palpabile îmbogățirea Șvabilor din toate comunele Aradului și mai ales ale Banatului.

Care este pe viitor datornia noastră, se relevă lămurit din rândurile de mai sus.

Este datornia de a deschide capul țăranelor încăpăținate și neîncrezător de foloasele pe care le aduce cultura legumelor, nu numai cu vorba, ci și cu fapta.

Acest sacrificiu de supramuncă se cere dela aceiași preoți și învățători făclii mestinse și impuizabile pentru luminarea satelor (ca prin jentfialor să scape poporul român de-o contribuție formidabilă la îmbogățirea elementului străin din mijlocul nostru care, profită de lenea, de nepăsarea sau meștința noastră ca să ne domine economic).

Vom fi auziți oare?

Judec.

Comisiunea română din America

Delegatiunea română care a tratat la Washington aranjarea datoriilor noastre de război s'a înapoiat în Capitală.

Misiunea comisiei, a fost, după cum se știe, mai mult una de natură informativă.

Și din acest punct de vedere silintele celor doi mandatarî carî compuneau comisia, nu au fost zadarnice.

La pretentiunile Americii ca România să recunoască plata celor 36 milioane dolari și angajamentul ca să-i plătească în timp de 25 de ani cu o dobândă de 4 la sută, s'a răspuns că România nu poate lua o asemenea inițiativă, când din partea celorlalte state aliate nu este vorba de asemenea acțiune; România nu poate deci, și pe această chestiune, decât să rămâne solidară cu Aliații ei.

În al doilea rând, comisiunea a mai avut de tratat consolidarea bonurilor de tezaur emise în America.

Explicațiunile date americanilor de către comisie, au fost de natură să convingă cercurile din Washington că operația consolidării nu urmărește să prejudicieze interesele nici ale guvernului american, nici ale supușilor săi, deținători de bonuri de tezaur.

A rămas ca guvernul american să intervină la cel român, pentru supușii americani cari n'ar accepta consolidarea.

mal, încercările n'au reușit și verosimul că pentru stăpînirea lor cei interesați vor recurge la ultimul remediu: la cutit. Sunt și chibitii simpatici, cari aprind țigărele jucătorilor, notează rezultatul partidelor câștigate, ba chiar înlocuiesc și pe jucători, numărul acestora însă este foarte redus, încât îi putem privi numai ca excepții. Ce privește legătura chibitului cu lumea muncitoare se spune, că chibitul prin ocupațiunea lui laterală și pe care o practică numai înainte de masă, ar aduce și foloase societății, dar acest lucru până azi nu s'a putut verifica.

În general putem afirma, că chibitul este un semiparazit care după masă și noaptea trăiește la spatele jucătorului de cărți și din plăcerea ce îi oferă jocul acestuia.

ZOOLOGUL.

Vorbe înțelepte.

Când capul și inima se contrazic, întotdeauna inima hotărăște; sârmanul cap cedează, fiind el cel mai cuminte. (P. HEYSE).

Adevărul gol a făcut să recetscă multe prieteni.

Femeia nu știe ce este logica. Trebuie să faceti ce ea vrea. Atât. (A. LINDNER).

Într-o societate de bărbați cuminiți se ivese o femeie frumoasă, și balamucul e gata!

(H. THOM).

Blestemul Ursitoarelor.

D-lui N. Iorga.

— Să-ți fie mintea, plugul care ară
Din zori și până în sară
Să spargă și să are
Inteligența zăre...

— Să fii mai răbdător decât pământul
Și mai străbătător
Ca vântul...

— Să porți pe gene colburile zării
Și 'n suflet împăcările inserării...

— Să-ți fie inima o vâlvătaie vagabondă
Și vrerea mai stăruitoare ca o sondă
Ce sfredește-adâncul să-l despiece...

— Și dintr'un bob, să faci să strângă lăcomia
O nesfârșită întindere de spioce...

— Și cum faci pe vremuri, Mântuitorul
Cu fapta și cu vorba lui de foc,
Așa și tu să-ți duci poporul
Pe drumuri de noroc...

— Și când te-or răstigni pe cruce
Și te-or isbi cu sulitele în piept,
Tu iartă-le-o,
Și-arată-le și-atuncea drumul drept
Pe care pot s'apuce...

ȘTEFAN BALCEȘTI.

Cronica teatrală.

Spectacolele teatrale ale companiei Voiculescu au făcut săli neobișnuit de pline reprezentărilor românești în Arad.

Primul spectacol, începându-se cu Nora — piesa cea mai reprezentativă a teatrului lui Ibsen — a fost o alegere foarte nimerită pentru publicul arădan, cunoscut fiind că această piesă este tradusă în toate limbile europene.

Trecând peste rezumatul subiectului — socotit cunoscut cititorilor noștri — voi vorbi numai de interpretările artistilor. Dna Voiculescu transpunându-se cu totul în rolul fetei păpuși a reușit să niveleze cu o neîntrecută dibăcie situațiile scenelor mari, așternând totodată pe propria-i figură masca stărilor sufletesti cu meșteșugul artei înăscute.

D. Sârbu în rolul lui Torvald a fost un partener la înălțimea rolului și am putea zice, un admirabil interpret al teatrului nordic. D. Leonescu cu o mască reușită a schitat destul de pronunțat silueta misterioasă a dlui Rank. De asemenea dra Sandu s'a achitat în mod demn de rolul Christinei. Singur d. Economu în fostul avocat Krogstad ar fi trebuit să aibă o dicțiune mai clară, ca să putem zice că a fost o mască visată de Ibsen, care a trăit cu toată rigoarea pe scenă în acțiunea Norei.

„Hotul” piesa lui Bernstein, este unul din primele succese teatrale ale dnei Voiculescu, când Al. Davila a avut fericita inspirație de a da tineretii sale angajate rolul Mariei Luise.

Subiectul destul de ușor și simplu pentru a se face din el trei acte. O femeie fură din banii unei prietene, și când se socotește descoperită aleargă la un copil care în focul tinereții se sacrifică socotindu-se hotul. E tânărul Fernard care iubește pe hoată și căruia dragostea i-a fost respinsă. Socotindu-se la început un erou al romanelor cetite, e de uimă cum în fața unui exil peste ocean nu face mărturisirea spre a-și ușura sarcina. În fața acestui sacrificiu mut, vinovata se simte umilită și își strigă singură acuzarea. Ca sfârșit, exilul îi suportă adevăratul vinovat. Scena mărturisirii către sot din actul al doilea a pus-o pe Maria Voiculescu în adevărata lumină a neîntrecutului ei talent, când tărându-se și argumentând faptul, te face a crede că esti martorul unui scandal în toată regula la una din familii.

Despre restul interpretilor nu avem cuvinte de cât de laudă. D. Economu a susținut cu toată puterea talentului său rolul sotului rănit în amorul propriu. D. Dumitru — în tânărul Fernard o mască bună și o perfectă accentuație a rolului. D. Sârbu degajat a imprimat pe figură destul de bine situațiile prin care trece. Restul ansamblului s'a achitat demn.

Dacă am vorbi de decoruri, ar fi multe de spus, dar acestea nu le putem cere dela trupele ambulante. Vom reveni. AL. NEGURĂ.

Sedința consiliului administrativ al județului Arad

Ieri dimineață s'a ținut sedința consiliului administrativ al județului.

Sedința a fost deschisă de d. inspector general I. Georgescu, prefectul județului. D. subprefect dr. E. Beles face o expunere a evenimentelor petrecute dela sedința din urmă încoaci. La încoronare, în Alba-Iulia și București au luat parte peste 800 persoane din județul Arad.

Relevând munca depusă și meritele ce le-a câștigat d. dr. Mihail Marcus în calitate de prefect al județului Arad, d. subprefect propune ca să se exprime fostului prefect d. dr. Marcus, mulțumire protocolară și ca să se decidă pictarea portretului dlui Marcus pentru sala mare a subprefecturii.

Aminteste apoi de incidentul din Gurba unde cu ocazia improprietății câțiva țărani au turburat ordinea.

În lunile Septembrie, Octombrie, s'a făcut revizuirea liniilor ferate industriale.

S'au luat dispoziții pentru repararea defectelor tehnice constatate cu această ocazie.

D. dr. Marcovici, președintele sedreii orfanale în raportul dsale spune că mersul administrației acestui oficiu e normal. Conform art. 4 din legea sanitară pentru ținuturile alipite sedreile orfanale au fost trecute de sub autoritatea ministerului de interne sub aceia a ministerului de justiție.

Conform raportului Direcției financiare în luna anterioară s'au încasat impozite directe de lei 632 mii, impozite indirecte de lei 4.138.000 mii.

În legătură cu raportul direcției financiare d. inspector general I. Georgescu, prefectul jud. invită percepțorii să facă la timp plata ajutoarelor cuvenite văduvelor și orfanilor de război.

D. prim-procuror Meculescu, arată în raportul dsale că în luna trecută au fost ținți în penitenciarul Arad 113 bărbiți și 15 femei.

D. revizor I. Moldovan într'un discurs însufletit arată importanța școlii și a culturii la susținerea și propășirea statului și de oarece statul nu are resursele necesare la ridicarea și întreținerea miilor de școli primare de care e nevoie propune inițiativa particulară, grație căreia în vechiul regat în anul trecut s'au efectuat lucrări în valoare de 100 milioane lei, din care ministerul a dat 20 milioane, iar particularii 80 milioane. În județul nostru și-au câștigat merite neperitoare fostul prefect dr. Marcus cu darul de 10.000 lei, primpretorul dr. Banici din Hălmagiu care a săvârșit un adevărat apostolat la construirea școlilor și primpretorul Suciu din Ineu, activității cărora se poate atribui înființarea liceului din Ineu. Aminteste cazurile triste, că la unele școli primare au trebuit suspendate cursurile din cauza lipsei combustibilului.

D. prefect I. Georgescu comunică măsurile luate în această chestiune.

Dsă a invitat pe primpretori og lăsând la o parte formalitățile împedecătoare pe orice cale să asigure combustibilul necesar școlilor.

D. revizor propune un impozit cultural și o colectă particulară pentru adunarea mijloacelor necesare la înființarea școlilor.

Starea sanitară în județ conform raportului prim-medicului este tristă. În multe comune sunt boale infecțioase (scarlatina, tifus) a căror combatere până acum n'a succes desi s'au luat toate dispozițiile legale.

D. prefect I. Georgescu comunică măsurile luate în această chestiune.

Dsă a invitat pe primpretori og lăsând la o parte formalitățile împedecătoare pe orice cale să asigure combustibilul necesar școlilor.

D. revizor propune un impozit cultural și o colectă particulară pentru adunarea mijloacelor necesare la înființarea școlilor.

Starea sanitară în județ conform raportului prim-medicului este tristă. În multe comune sunt boale infecțioase (scarlatina, tifus) a căror combatere până acum n'a succes desi s'au luat toate dispozițiile legale.

Mare târg de Crăciun!

Cu prețuri reduse se vând
toalete și mantouri de dame la

Iuliu Plesz

Arad, Str. Colonel Pirieli (f. Vărdemarty) 3. viz-a-viz de intrarea pe
din dos a teatrului. Pe 67

Serviciul de poduri și șosele raportează, că durile în general sunt în stare bună cu excepția durilor peste Crisul-alb din Ineu și Poiana Iral, șoselele județene sunt în stare foarte rea, în vedere construcția podului din Ineu pe cale regie.

D. prefect pune în vedere concursul administrației.

Prim-medical veterinar județean raportează spre ravagiile răpădăriei între cai și propune spozitiile necesare: împușcarea cailor de o vârstă sub 500 lei și cumpărarea din partea statului a celor de valoare mai mare întrebându-l în mine.

IV-a Sezătoare Culturală.

-Comemorarea lui Barbu Delavrancea.-

Azi, Marți la ora 5 d. m. va avea loc în Palatul Cultural a IV-a sezătoare culturală, cu următorul program:

1. Un precursor al Unirii: B. Delavrancea, conferință de dl. M. Eliescu, profesor la liceul din Brașov.
2. Citiri din operele lui Delavrancea.
3. Quartet de coarde (Beethoven op. 18. 4.) executat de d-ii Gr. Dobrovici, dr. S. Pășcutiu, Avramescu și N. Chendiș.
4. Dansuri clasice, de dra Dia Luca, acompaniată la pian de dra Onora Luca.
5. Arii de operă cântate de dna Geni N. Opre.

STIRI TEATRALE

Repertoriul săptămânii.

Marti: „Copilul bun” premieră (Ab. B.).
Miercuri: „Copilul bun” (Ab. C.).
Joi: „Carmen” (Ab. A.).
Vineri: „Schimbul” (Ab. B.).
Sâmbătă matineu ora 3 și jum.: „Demobilizări” cu concursul d-ilor Gyözö și Barjes; seara 7 și jum.: „Cocoșul de aur” (Ab. C.); ora 10 jum.: mare cabaret.
Duminică matineu ora 3 și jum.: „Cenuseasa”, reprezentație pentru copii (prețuri normale); seara: nu e reprezentație.

Marti seara se va reprezenta senzaționala comedie a lui Emeric Liptai: „Copilul bun”. Piefoarte distractivă și bogată în scene comice va avea cu siguranță un strălucit succes. În rolul tîr Javor Alfred copilul bun va juca Ernest Darab, apoi în roluri principale Sari Kalman, Har-Méri, Irina Novac și Eugen Szantó.
Redeschiderea reprezentațiilor de operă a întâmpinată de înțelegerea deplină din publicului arădan a năzuințelor culturale pe care urmărește direcțiunea teatrului orașenesc. Cu ocazia reprezentației „Carmen” incinta teatrului a fost arhiplină. La dorință aceasta o se va reprezenta Joi seara pentru a doua oară în acest stagi.

Dela C. F. R.

Bal. În seara zilei de 31 Decembrie a. e. Clubul sportiv „Gloria CFR.” va da în sala de asfaltare a gării locale un bal, unde tot odată se pune și bazele unei societăți culturale, despre care gazeta noastră a vorbit într-un număr anterior.

Concediu. D. inspector D. Tomescu, șeful serviciului de mișcare plecând la București în comisia de disale va fi girat de către d. inspector Bogdan.

Examenul de șefi de gară. În ziua de 20 Dec. s-a ținut în localul Direcțiunei CFR. din localitatea un examen pentru postul de șefi de gară. După informațiunile avute, acest examen se va da în conformitate cu regulamentul MAV. întrebându-se ca motiv, neunificarea completă a regulamentelor CFR. în Ardeal.

INFORMAȚIUNI.

Din cauza sărbătorii de azi — Sf. Nicolae — numărul vizitor al ziarului nostru, va apăsă Joi dimineața.

Cunoscutul inspector vamal Arabol a înecat din viață ieri în București.

Dl. dr. Lazăr Popovici a ținut ieri la ora 9 a. m. la seminarul din localitate o interesantă conferință despre plăgile sociale.

Dl. Ștefan Ioan deputat de Chișineu, se află actualmente în Arad. Azi va pleca în cerc electoral.

În ziua de 17 c. a avut în sala cea mare a hotelului Crucea Albă o adunare a partidului maghiar din Arad.

Au luat cuvântul d-ii Bela Barabás, deputat Tibor Zima și Ștefan Szabó. Oratorii s-au ocupat de situația ungarilor din România. De demonstrațiile antisemite etc.

La întrunire au luat parte cam la 300 persoane.

Dl. Florea Căldrean și dna Ana Șimon, cu prilejul logodnei lor, au dăruit pentru „Oscăritarea orfanilor din război” suma de lei 1000 (una mii).

Contra durerilor de dinți întrebuințată bataplazme cu Kaiser-Borax în fabricație Mark.

Pe Dunăre curg sloiuri la T.-Măgurele, Zimnicea, Oltenia și Brăila.

Ande scad la Buzias până la Bechet cât și la Zimnicea, Giurgiu, Oltenia, Calărași, Hârsova până la Marea-Neagră; sunt staționare la Bechet, Corabia, T.-Măgurele și cresc la Cerua-Vodă.

Presa ungurească de peste Tîra ocupându-se de manifestările antisemite de la noi, le dă proporții colosale. Termenul de „olâh”, în loc de „român”, reîncepe să fie tot mai frecvent în presa vecinilor noștri.

x ESPERANTO va deveni o necesitate, numai când în același catelism vor dispărea și lumea și Metoda Goldberg.

De ce?
Pentru că nimic nu este mai ușor, decât a învăța toate limbile moderne mergând la Jean Goldberg cunoscutul și bunul predător de limbi străine: franceză engleză, germană și română pentru străini. — Jean Goldberger, prof. de limbi străine, Strada Eminescu nr. 9, etaj II. (f. Deák Ferenc).

D. ministru Anghelescu la vânătoare în județul Arad.

Alături a sosit la Arad d. ministru al instrucțiunii Anghelescu cu doi băieți ai săi spre a lua parte la vânătoarea organizată în pădurea Ciala.

A luat parte la această vânătoare d. general Mihail Manu, colonel A. Vlad, inspector-general Sculi, Pavel Pascu directorul regiunii silvice din Lipova, Iuliu Lazăr, inspectorul regional silvic, inginerii silvici Ludovic Bacăla, Antoniu Molnar.

Javorsky Zoltan, Alexandru Potagiu, Novac, Cons. silv. Bögyöri, dr. Ioan Cornel primpretor, George Huszariu, Podagiu, Andrei Krassl comerciant, Emil Topărcel medic veterinar, Ștefan Vasile deputat, dr. V. Hotăran, dr. E. Miclosi, dr. S. Miclea avocați, dr. Carol Șimo medic, G. Borlodon director la tribunal, Paul Egon, econul orașului Arad.

La orele 4 după masă s'a luat masa și apoi vânători au plecat cu automobilele la Pecica.

S'au puscat 150 iepuri și zece vulpi.

Cu acceleratul de seara d. ministru Anghelescu s'a reîntors la București.

Impușcat din imprudență.

Dl. locotenent Petroșeanu comand. plutonului de grăniceri din punctul Curtici, vrând să se ducă la vânătoare, în momentul când urca scările vagonului unui tren, alunecând, arma a cărei cocoșă erau ridicate, s'a descărcat sfășindu-l în mod îngrozitor brațul inferior al mâinii stângi.

În stare destul de gravă, numitul ofițer a fost adus în spitalul orașenesc din Arad, unde doctorii constatând fracturarea osului, mâna i-a fost pusă în gips.

BURSA.

ZÜRICH, 18 Decembrie. — Deschiderea. — Berlin 0093750, New-York 52675, Londra 2452, Paris 4020, Milano 2710, Praga 1560, Budapesta 2275, Agram 140, București 305, Varșovia 325, Viena 75, cor. austriace stampilate 76.

BUCUREȘTI, 18 Decembrie. — Devize: Paris 1222, Londra 766, New-York 1675, Italia 837, Elveția 3175, Praga 505, Viena 24, Berlin 250, Budapesta 725. — Valute: Mărci 265, leva 120, font sterline 750, franci francezi 1250, franci elvețieni 31, lire italiene 830, drachme 210, dinari 220, dollari 166, napoleoni 608, cor. machiare 725, socol 495, mărci poloneze 126.

TELEGRAME.

Datoria flotantă a Germaniei.

BERLIN. — Conform raportului din Decembrie a Casei centrale, datoria flotantă a Germaniei s'a ridicat dela 123 milioane mărci la 962 milioane.

America față de conferințele Europene.

WASHINGTON. Ministerul de externe american nu intenționează convocarea unei conferințe internaționale de băncieri. Ținuta Americii în chestia datoriilor de război, conform ziarului New-York Herald, e îndrumată de următoarele considerațiuni:

1. America este învoită în anumite condițiuni a lua parte în politica europeană.
2. America e învoită a propune regularea situației, aceasta însă e condiționată de aprobarea Franței.
3. Germania trebuie să plătească despăgubiri în măsura solvabilității sale.
4. Ocuparea militară ori ruina economică a Germaniei ar zdruncina lumea întreagă.
5. America aprobă, ca Germania să primească un mare împrumut particular.
6. Aliaților să se asigure un împrumut internațional sistându-se o parte din garanțiile hipotecare fixate prin pacea din Versailles.

Ziarul observă, că amestecul Americii în chestiile europene ar fi o nebunie, dacă aliații și în deosebi Franța nu vor asigura-o despre îngrijirea lor.

În Washington se recomandă formarea unei comisii din delegați americani și aliați, care să studieze impozitele și solvabilitatea Germaniei.

LONDRA. — După informațiile primite, conferința convocată pe 2 Ianuarie la Paris, se va amana. (Rador.)

Chestia patriarhatului la Conferința din Lausanne.

LAUSANNE. — Comisia pentru schimbul populațiilor a continuat desbaterile asupra îndepărtării patriarhatului din Constantinopol. Subcomisia a primit un protest american, conform căruia opinia Americii e îndreptată contra postulului turcesc și consideră de nedreptate îndepărtarea patriarhatului din Constantinopol, pe care chiar Turcia l'a înființat. Delegații turci au declarat, că îndepărtarea este chiar în interesul Patriarhatului. Deciziune încă nu s'a luat.

(Rador.)

Magazin nou de linoleum!

Proprietar: BELA KRAMER

Strada Mețianu (f. Forray, vis-a-vis de cofetărie Matzky) — De vânzare: Linoleum, pânză cerată etc. Linoleum pentru padiment cu prețuri avantajoase. Ke-67

Tipografia „CONCORDIA” Arad.